

IV

*(Informatie)*INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN
INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

RAAD

Conclusies van de Raad**over bouwen aan een Europese strategie voor het ecosysteem van de culturele en creatieve
industrieën**

(2022/C 160/06)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN:

1. De fundamentele rol die cultuur en creatieve vrijheid spelen voor de Europese Unie en haar burgers bij de versterking van onze democratieën en waarden, voor de ontwikkeling van onze verbeelding, voor de welvaart van onze samenlevingen, voor de vitaliteit van onze gewesten, voor de kwaliteit van onze leefomgeving en voor het welzijn van individuen;
2. De cruciale rol die de culturele en creatieve sectoren en industrieën ("CCSI"), ook wel het ecosysteem van de culturele en creatieve industrieën ("CCIE") genoemd, spelen bij de ontwikkeling van het gemeenschappelijk erfgoed, gemeenschappelijke referenties en de cultuur van morgen, die essentieel zijn voor de continue ontwikkeling van de Europese culturele diversiteit, rekening houdend met het feit dat de CCSI een zeer diverse groep vormen met verschillende prioriteiten en voorwaarden;
3. De reikwijdte van het CCIE, zoals omschreven in het jaarverslag over de interne markt 2021 ⁽¹⁾, waarin wordt gezien hoe het staat met de 14 industriële ecosystemen die door de Commissiediensten in kaart zijn gebracht in verband met de nieuwe industriestrategie 2020 ⁽²⁾, en in talrijke documenten hieromtrent waarnaar in de bijlage wordt verwezen;
4. Het economische gewicht van het CCIE, dat in 2019 werd geraamd op 3,95 % van de toegevoegde EU-waarde (477 miljard EUR), met 8,02 miljoen werknemers in de sector en 1,2 miljoen bedrijven, waarvan 99,9 % kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) zijn ⁽³⁾;
5. De aanzienlijke gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de culturele en creatieve economie en de noodzaak om het CCIE veerkrachtiger te maken en de dubbele transitie (groen en digitaal) binnen de Europese Unie verder te versterken, in aanvulling op het effect van de Europese faciliteit voor herstel en veerkracht, waarvan het volledige potentieel als aanjager van economische groei en werkgelegenheid en het mondiale concurrentievermogen van de EU moet worden benut;

⁽¹⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie, 2010, SWD (2021) 351 final, blz. 98-104: *De culturele en creatieve industrieën zijn een gevarieerde groep. De grootste industrieën zijn de audiovisuele sector (tv, videospellen, VOD, film, VR/AR), muziek, boeken en pers, reclame, cultureel erfgoed (musea, historische locaties), podiumkunsten (theater, dans) en beeldende kunsten. Deze brede definitie bouwt voort op het Unesco-kader voor cultuurstatistiek (2009), het Groenboek van de Europese Commissie "Het potentieel van culturele en creatieve industrieën vrijmaken" en de verordening Creatief Europa.*

⁽²⁾ Mededeling: "Actualisering van de nieuwe industriestrategie van 2020: een sterkere eengemaakte markt tot stand brengen voor het herstel van Europa", COM(2021) 350 final.

⁽³⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie, 2010, SWD (2021) 351 final, blz. 98-104 (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-annual-single-market-report-2021_en.pdf).

BENADRUKT HET VOLGENDE:

6. Naast de kortetermijngevolgen heeft de huidige COVID-19-crisis ook de structurele uitdagingen en kansen voor het hele CCIE blootgelegd. Deze omvatten onder meer de digitale transformatie van ontwerpmethoden en -toepassingen; de sterke concurrentie door en de integratie van grote mondiale spelers; de noodzaak om regelingen te versterken en de financieringsbronnen voor de creatie, de productie en de verspreiding van werken te diversifiëren teneinde de duurzaamheid van bedrijfsmodellen te waarborgen; de behoefte aan verzekeringsoplossingen die zijn toegesneden op de specifieke kenmerken van de CCSI; en de noodzaak om in te spelen op de snel veranderende vraag van het publiek en de invoering van innovatie te ondersteunen;
7. Andere uitdagingen en kansen voor het CCIE zijn de uitvoering van de groene transitie; de bijdrage aan gelijkheid en diversiteit; de regionale en lokale rol van de CCSI, met name op het gebied van sociale cohesie, lokale economieën, het aantrekken van kwaliteitstoerisme naar Europa en het stimuleren van de vitaliteit van plattelands- en stedelijke gebieden; en de rol die de CCSI speelt in de externe betrekkingen, met name bij het stimuleren van economische en sociale ontwikkeling, het bevorderen van vrede en stabiliteit en het handhaven van een ambitieuze agenda voor intellectuele eigendom;
8. Om cultureel erfgoed in stand te houden, de toegang ertoe te verbeteren en te maken dat steeds nieuwe en originele werken worden gecreëerd, geproduceerd en verspreid die bijdragen tot de culturele diversiteit, is het van belang om, in nauwe samenwerking met de sector, zorgvuldig na te gaan hoe onze strategische culturele goederen moeten worden gedefinieerd, beschermd en gepromoot. Strategische culturele goederen omvatten onder meer capaciteiten voor de onafhankelijke creatie, productie, distributie en het onder de aandacht brengen van culturele inhoud en werken, daaronder begrepen de materiële en immateriële eigendom ervan, bijvoorbeeld de eigendom van catalogi of studio's (film-, televisie- of kunststudio's), die vaak met overheidsmiddelen worden ondersteund;
9. Een sterk, dynamisch, divers, concurrerend, innovatief, levensvatbaar en onafhankelijk Europees CCIE dat klaar is voor het digitale tijdperk en voor het experiment, is essentieel voor het bevorderen van culturele en taaldiversiteit voor alle doelgroepen. De onafhankelijkheid zit in de beslissingsautonomie van CCIE-ondernemingen - meestal kmo's - met name wat hun belangrijkste artistieke en financiële keuzes betreft;
10. Het is essentieel de oprichting en groei te stimuleren van sterke competitieve Europese culturele en creatieve ondernemingen van elke omvang die kunnen concurreren met mondiale spelers in het algemeen, en met name op markten waar de EU een concurrentievoordeel heeft, en op opkomende nieuwe markten zoals augmented reality en virtual reality (AR/VR), videospellen of kunstmatige intelligentie, bijvoorbeeld wanneer deze worden gebruikt om de productie van en de toegang tot culturele en creatieve werken te ondersteunen;
11. De opkomst van mondiale digitale spelers, die optreden als poortwachters op de digitale markt, kan weliswaar financiële en creatieve kansen voor de sector met zich meebrengen, maar kan ook een uitdaging vormen voor zowel de financiering van Europese creaties als de culturele en taalverscheidenheid;
12. De Europese Unie moet dringend de culturele rijkdom en diversiteit van Europa versterken met een strategie die geldt voor alle CCSI's en inzet op de Europese creativiteit en diversiteit van culturele expressie.

VERZOEKT DE LIDSTATEN:

13. Overleg te plegen met vakmensen over gemeenschappelijke uitdagingen en kansen voor de culturele en creatieve sector, met name wat betreft maatregelen en investeringen die de dubbele transitie en duurzaam herstel versnellen;
14. Hun ervaringen en goede praktijken met betrekking tot de uitvoering van een effectief cultuurbeleid voor het ondersteunen van en het aanreiken van oplossingen voor specifieke probleempunten van het CCIE op nationaal, regionaal en lokaal niveau te delen, en effectieve manieren om te voorzien in de behoeften van het CCIE op andere beleidsterreinen te propageren;
15. Regelmatige culturele samenwerking te bevorderen in met name grensregio's die met gemeenschappelijke uitdagingen worden geconfronteerd, zoals het verlies van traditionele industrieën of vaardigheden, onder meer door de dialoog met de belanghebbenden te bevorderen;

16. Onderzoek naar en door het CCIE te stimuleren om het ontstaan en de uitrol van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten te stimuleren die hun innovatie-acceptatie, vaardigheden en concurrentiepositie verbeteren, en om lopende projecten aan te vullen, met name met steun van Horizon Europa en de kennis- en innovatiegemeenschap (KIG) van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT);
17. Onafhankelijke ondernemingen in het CCIE te ondersteunen, met name hun zelfstructurerend vermogen, hun vermogen om originele werken te financieren en te verspreiden, hun bedrijfsmodellen in stand te houden en te ontwikkelen en hun voorzieningen en onderwijs- en opleidingsmodellen, alsook hun technologische, ecologische en sociale innovatie, in stand te houden en te vergroten;
18. Ten volle gebruik te maken van de nieuwigheden in de herziene richtlijn audiovisuele mediadiensten, door de daadwerkelijke promotie en zichtbaarheid van Europese producties door aanbieders van audiovisuele mediadiensten te bevorderen en door de voordelen te overwegen van de optie die de richtlijn audiovisuele mediadiensten de lidstaten biedt om een financiële bijdrage te vragen, teneinde de vitaliteit van de Europese productie, de zichtbaarheid van werken en de verspreiding ervan in heel Europa te waarborgen.

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM BINNEN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN EN MET INACHTNEMING VAN HET SUBSIDIARITEITSBEGINSEL:

19. De hierbij vastgestelde Europese CCIE-strategie uit te voeren, gecoördineerd door de Europese Commissie, in nauwe samenwerking met de lidstaten, voortbouwend op de initiatieven en financieringsprogramma's van de EU, teneinde zoveel mogelijk synergie te behalen, en met bijzondere aandacht voor de volgende prioriteiten:

I. VERBETEREN VAN DE TOEGANG VAN EUROPESE CCIE-ONDERNEMINGEN TOT FINANCIERING:

20. De toegang tot informatie over beschikbare Europese financiering voor CCIE-ondernemingen vergemakkelijken door de financieringsgids CultureEU samen te voegen met het interactieve instrument voor het inventariseren van audiovisuele en nieuwsmedia dat door de Commissie is ontwikkeld met het oog op één meertalig digitaal portaal met daarop de verschillende mogelijke financieringsmogelijkheden voor het gehele CCIE;
21. De toegang vergemakkelijken voor CCIE-ondernemingen, met name onafhankelijke ondernemingen, inclusief de kleinste, tot publieke en private financieringsregelingen, leningen, garanties, risicokapitaaloplossingen en aandelenfinanciering, rekening houdend met de specifieke kenmerken van deze ondernemingen, en de procedures vereenvoudigen;
22. Bijdragen tot de consolidatie en het groeipotentieel van kmo's in het CCIE, bijvoorbeeld door gebruik te maken van het nieuwe aandelenplatform voor de audiovisuele industrie Media Invest, teneinde de ontwikkeling van innovatieve oplossingen aan te moedigen en Europese kmo's in staat te stellen in de hele Unie en daarbuiten actief te zijn;
23. De hefboomwerking van overheidssteun en het concurrentievermogen van CCIE-ondernemingen blijven faciliteren door vóór eind 2023 de toepassing van de staatssteunregels te evalueren, inclusief, in voorkomend geval, de verordening algemene groepsvrijstelling staatssteun, zodat rekening kan worden gehouden met de relevantie en de noodzaak van aanpassing met betrekking tot culturele en audiovisuele sectoren zoals pers, videospellen, theater, studio's en muziek;

STIMULEREN VAN DE ONTWIKKELING EN VERBETERING VAN VAARDIGHEDEN, ONDERWIJS EN OPLEIDING, WAARONDER:

24. Een inventarisatiestudie ⁽⁴⁾ opzetten over nieuwe beroepen en vaardigheden die nodig zijn voor de digitale transitie, om culturele diversiteit te waarborgen en te bevorderen, en aanbevelingen opstellen over vaardigheden die efficiënt, diversiteits- en gelijkheidsbevorderend zijn en aangepast zijn aan de digitale wereld en bestand zijn tegen de nieuwe concurrentiedruk, zoals de problemen rond vindbaarheid. De studie moet voortbouwen op acties die zijn uitgevoerd in het kader van het EU-pact voor vaardigheden en, waar mogelijk, op de input van structuren zoals het Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector of Europeana;

⁽⁴⁾ Voor te bereiden door de Europese Commissie.

25. Een regelmatig forum over Europees cultureel en creatief ondernemerschap starten, voortbouwend op bestaande initiatieven, gericht op het bevorderen van de verspreiding van beste praktijken, netwerkvorming en de uitwisseling van ideeën over actuele onderwerpen en sectorale ontwikkelingen;
26. Opleidingsacties en groene instrumenten bedenken om de milieu-uitdagingen voor de verschillende CCIE-actoren aan te pakken, en inzetten op de uitwisseling van beste praktijken, met name in samenhang met het EU-pact voor vaardigheden.

HANDHAVEN EN BESTENDIGEN VAN DE EUROPESE CULTURELE RIJKDOM IN HET DIGITALE TIJDPERK, WAARONDER:

27. Versterken van de Europese strategische culturele troeven en de strategische autonomie ervan om het Europese en mondiale publiek daadwerkelijk toegang te geven tot de diverse cultuuruitingen in Europa waarin de waarden van de EU hun neerslag vinden, en om het Europese CCIE te ondersteunen bij het handhaven en versterken van zijn concurrentievoordeel;
28. Beschermen van houders van auteursrechten en naburige rechten en zorgen voor een eerlijke vergoeding en waardeverdeling van bij de ontwikkelingsfase van Europese inhoud, en waarborgen van de transparantie van operationele gegevens, meer bepaald wat betreft het gebruik en het succes van werken en andere beschermde materialen;
29. Blijven bevorderen van de creativiteit en de onafhankelijke productie van Europese werken door ondernemingen een kader te bieden dat geschikt is om hun intellectuele-eigendomsrechten, met name auteursrechten en naburige rechten, en hun immateriële activa efficiënt te beheren, bijvoorbeeld door een infrastructuur voor auteursrechtelijk beschermde gegevens op te zetten die geschikt is voor het digitale tijdperk. In dit verband moet in de audiovisuele sector bijzondere aandacht worden besteed aan coproducties en de territorialiteit van rechten, die essentieel zijn voor de duurzame financiering van de sector en voor distributiestrategieën;
30. Voortbouwen op bestaande EU-initiatieven (bv. Start-up Europe Club, Creative Business Cup, Enterprise Europe Network, Europese digitale-innovatiehubs) door middel van acceleratorprogramma's, die de vorm kunnen aannemen van opleidingsprogramma's, consultancy en netwerken om innovatieve start-ups in het CCIE te stimuleren onder Europese kmo's met een groot potentieel;
31. Verspreiden en propageren van de meest recente technologische doorbraken in het CCIE, met name op basis van de werkzaamheden van de toekomstige KIG inzake de culturele en creatieve sector; in dat verband inzetten op verantwoord en ethisch gegevensbeheer, met name privacy door ontwerp, en het gebruik van technologieën bij de verdere opbouw van de Europese digitale soevereiniteit;
32. Lanceren van een Europese innovatiecompetitie, voortbouwend op bestaande initiatieven zoals de Europese Innovatieraad en de toekomstige KIG voor de culturele en creatieve sector, om projecten in het CCIE te promoten die ten volle gebruikmaken van structurende technologieën door marktgerichte, innovatieve en disruptieve oplossingen voort te brengen (AR/VR, big data, artificiële intelligentie, blockchain, holochain, 3D-technologieën, modellering, digitale modellen, metaverse enz.);
33. Vergemakkelijken van de invoering van deze technologieën voor alle groepen mensen, meer bepaald voor personen met beperkte toegang tot digitale technologie en personen met een handicap, met name door het bevorderen van digitale vaardigheden en mediawijsheid, met inachtneming van de specifieke rechten en behoeften van kinderen en jongeren;
34. Stimuleren van strategische benaderingen voor de online vindbaarheid van Europese culturele inhoud in alle officiële EU-talen, en met name van onafhankelijke werken, waarbij indien nodig wordt voortgebouwd op de sterke synergie met Europeana, Agorateka ^(?), ERGA ^(?), Eurimages ^(?) en het Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector, en in de komende dataruimte voor cultureel erfgoed;

^(?) Het Europees portaal voor online-inhoud: <https://agorateka.eu/>

^(?) Europese groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten.

^(?) Het fonds voor culturele steun van de Raad van Europa: <https://www.coe.int/en/web/eurimages>

35. Dergelijke initiatieven zouden gericht zijn op het bieden van een kader voor regelmatige professionele uitwisselingen (bijvoorbeeld in een Europees vindbaarheidsforum); het opzetten van studies waarmee bestaande praktijken en verwachtingen met betrekking tot de vindbaarheid voor alle culturele en creatieve sectoren in kaart worden gebracht; het ontwikkelen van een beter inzicht in de rol van aanbevelingsalgoritmen bij het promoten van Europese producties en het nadenken over de transparantie ervan; en in voorkomend geval het voorstellen van acties op onder andere het gebied van normalisatie, het verstrekken van metagegevens, interoperabiliteit en instrumenten om de toegang van het publiek te vergemakkelijken;

VERSTERKEN VAN DE EXPORT DOOR CCIE-ONDERNEMINGEN, WAARONDER:

36. Stimuleren van initiatieven ter versterking van de capaciteit van Europese bedrijven om op de externe markt actief te zijn, zoals Europese immersieprogramma's of andere via Creatief Europa uitgevoerde promotieprojecten die hun exportstrategieën kunnen ondersteunen en hun positie op markten met een groot potentieel kunnen versterken;
37. Ondersteunen van de deelname van CCIE-ondernemingen aan belangrijke sectorale evenementen, zoals beurzen en handelsbeurzen, voortbouwend op bestaande initiatieven op nationaal of regionaal niveau, bijvoorbeeld door middel van gerichte grensoverschrijdende samenwerking of een netwerkbenadering;
38. Verbeteren van de mogelijkheden voor partnerschap en samenwerking tussen de Europese culturele en creatieve industrieën en die uit opkomende landen, waarbij wordt voortgebouwd op de instrumenten voor partnerschap en ontwikkeling van de EU;

BEVORDEREN VAN VERANTWOORDELIJK BELEID IN CCIE-ONDERNEMINGEN, WAARONDER:

39. Stimuleren, bijvoorbeeld door middel van prijzen en andere stimulansen, in overeenstemming met het "Global Compact"-initiatief van de VN, van verantwoordelijk beleid op het gebied van duurzaamheid en milieubescherming, met name projecten ter bevordering van innovatieve benaderingen die een continuüm vormen met de circulaire economie, zoals circulaire bedrijfsmodellen, beginselen inzake ecologisch ontwerp en strategieën voor end-of-life management;
 40. In kaart brengen van goede praktijken voor de duurzame transformatie van het CCIE en deze bevorderen op Europees niveau, onder meer in het kader van het Nieuw Europees Bauhaus-initiatief;
 41. Aanmoedigen van een verantwoordelijk beleid in het CCIE wat betreft antidiscriminatie, auteursrecht en naburige rechten, met inbegrip van een eerlijke vergoeding voor rechthebbenden, betere arbeidsvoorwaarden en sociale garanties, en de opname ervan in overheidsfinanciering.
-

BIJLAGE

Conclusies

- Conclusies van de Raad over culturele en creatieve kruisbestuiving ter stimulering van innovatie, economische duurzaamheid en sociale inclusie (2015/C 172/04).
- Conclusies van de Europese Raad van 21 juli 2020 over het herstelplan en het meerjarig financieel kader voor 2021-2027.
- Conclusies van de Raad over het herstel, de veerkracht en de duurzaamheid van de culturele en creatieve sectoren (2021/C 209/03, 2 juni 2021).
- Conclusies over Europese media in het digitale decennium: een actieplan ter ondersteuning van het herstel en de transformatie (2021/C 210/01).
- Conclusies van de Raad van 30 november 2021 over cultuur, architectuur van hoge kwaliteit en gebouwde omgeving als kernelementen van het Nieuw Europees Bauhaus-initiatief.
- Conclusies van de Raad van 30 november 2021 betreffende het vergroten van de beschikbaarheid en het concurrentievermogen van Europese audiovisuele en media-inhoud.

Wetgevingshandelingen

- Verordening (EU) 2021/818 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot vaststelling van het programma Creatief Europa (2021-2027) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1295/2013.

Andere relevante beleidsdocumenten**Mededelingen van de Commissie**

- Groenboek van de Europese Commissie “Het potentieel van culturele en creatieve industrieën vrijmaken”, COM/2010/183 final.
- Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - De Europese Green Deal, COM (2019) 640 final.
- Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – Europese media in het digitale decennium: Een actieplan ter ondersteuning van het herstel en de transformatie, COM/2020/784 final.
- Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - “Een nieuwe industriestrategie voor Europa”, COM/2020/102 final.
- Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - “Fit for 55”: het EU-klimaatstreefdoel voor 2030 bereiken op weg naar klimaatneutraliteit, COM/2021/550 final.
- Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – Actualisering van de nieuwe industriestrategie van 2020: een sterkere eengemaakte markt tot stand brengen voor het herstel van Europa, COM/2021/350 final.
- Mededeling van de Commissie over EU-richtsnoeren om de activiteiten in de culturele en creatieve sectoren veilig te hervatten – COVID-19, C(2021) 4838 final.

Resoluties van het Europees Parlement

- Resolutie van het Europees Parlement van 20 oktober 2021 over de Europese media in het digitale decennium: een actieplan ter ondersteuning van het herstel en de transformatie (2021/2017(INI)).

Unesco-verdragen en -documenten

- Verdrag van 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen.
- “Cultural and Creative Industries in the Face of COVID-19: An Economic Impact Outlook”, studie uit 2021
- Unesco-kader voor cultuurstatistieken (2009).

Documenten van de OCM-deskundigengroepen

- Verslag in het kader van de open coördinatiemethode (OCM) over EU-coproductie
 - Mandaat van de OCM-deskundigengroep van de lidstaten inzake de status en arbeidsvoorwaarden van kunstenaars en culturele en creatieve professionals.
-